

Kari Kurír

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának
hírlevele

Elektronikus változat:
<http://www.arts.u-szeged.hu/kurir>

235. különszám

2010. március 22.

A Kari Tanács 2010. március 11-én megtartott ülésén egyhangúlag támogatta a Dékán által felkért gazdasági, oktatási és tudományos stratégiai bizottságok javaslatán alapuló alábbi helyzetfelmérést és dékáni intézkedési tervet.

Az SZTE BTK gazdasági, oktatási és tudományos stratégiájával kapcsolatos felmérésekből következő aktuális feladatok.

Az SZTE BTK dékánja a Kar helyzetének felmérése és koncepciózusabb fejlesztésének megtervezése érdekében **három terület áttekintésére adott megbízást** és kért fel ennek érdekében **szakmai stratégiai bizottságokat**.

Az Oktatási Stratégiai Bizottság munkáját **Dr. Forgács Tamás**, oktatási dékánhelyettes, a Gazdasági Stratégiai Bizottságét **Dr. Szász Géza** gazdasági dékánhelyettes, a Tudományos Stratégiai Bizottság tevékenységét pedig **Dr. Vajda Zoltán** tudományos, dékánhelyettes koordinálta. A kiküldött ad hoc Bizottságok munkájukat mindhárom területen elvégezték és eredményeiket a BTK Kari Tanácsa elé tárták.

Ahhoz, hogy az oktatás területén tisztábban lásson a Kari Tanács, a **dékán felkérésére egy oktatási terhelési bizottság** jött létre, amelynek munkájához a **szükséges információkat Dr. Feleky Gábor szakmai felmérése biztosította**. Az adatelemzés **főbb tényezőit a kari közvélemény megismerhette**. A Bizottságok munkája alapján az alábbi megállapítások fogalmazhatók meg.

I. / A Bölcsészettudományi Kar gazdálkodása és pénzügyi helyzete. Problémák és kiútkeresés.

(Az alábbi megállapításoknak nem célja az éves gazdasági beszámoló helyettesítése, sem pedig a kari gazdálkodás egészére vonatkozó részletes kimutatás elkészítése. Arra vonatkozóan – várhatóan 2010 áprilisában – az eddigi gyakorlatnak megfelelően a beszámoló jelentés a Kari Tanács elé fog kerülni. Célunk a legfontosabb eddigi tendenciák számbavétele, és annak meghatározása, hogy közép-távon milyen stratégiát kell alkalmaznunk a Kar tevékenységének kiegyensúlyozott fejlesztése érdekében. A javasolt intézkedések természetesen a három bizottság együttes munkájára és megállapításaira támaszkodnak.)

1./ Azok a problémák, amelyekkel a Bölcsészettudományi Karnak is szembe kell néznie, **nem kis mértékben az állami finanszírozás elégtelenségéből, illetve a magyar felsőoktatás elhibázott szerkezetéből származnak.** Mindezt nyilvánvalóan súlyosbítja az a komplex hatás, mely a **gazdasági válság következtében a szektort is sújtja:** a bevonható állami források szűkülésétől a költségterítéses hallgatói érdeklődés csökkenéséig.

A Bölcsészettudományi Kar költségvetését igen érzékenyen érintették a magyar felsőoktatást érintő általános elvonások, az előírt zárolások és az intézményi tartalékképzési kötelezettség Bölcsészkarra eső része. Tekintettel arra, hogy a BTK Kari Tanácsa ezt a veszélyt már 2009 nyarán érzékelte, ezért 2009. augusztus 31-ig a beérkező források egy részét zárolta, a nappali költségterítéses képzésben érkező bevételeket pedig központi kezelésben tartotta. **Ezzel a takarékosági lépésekkel a Kar részleges javulást ért el, de az általánosan kedvezőtlen tendenciák megállítására ezek az intézkedések nem bizonyulhattak elegendőnek.** A Kari Tanács így 2009 szeptemberében arra kényszerült, hogy a korábban elhatározott **zárolásokat** ne oldja föl.

2./ Egy adminisztratív hiba folytán 2006 és 2009 között a BTK-s bevételeknek **a Kari Tanács által meghatározottnál nagyobb aránya jutott a tanszékekhez, illetve az intézetekhez.** Mindez azt az **illúziót keltette a tanszékeknél, illetve az intézeteknél, hogy folyamatos és szilárd belső egyetemi forrásokkal rendelkezhetnek.** Ezt a problémát 2009 folyamán kellett korrigálnunk. (2006. április 13-án megtartott ülés (2005/2006. tanév VI. rendes Kari Tanácsülés) 8/2006. sz. határozat: "A Kari Tanács egyhangúlag elfogadja a felújítási alap 15%-ról 5%-ra mérséklődésével felszabaduló pénznek a Kar egyetemi közterheinek teljesítésére fordítását." Vagyis: a kari rezszi felemelkedik 35%-ról 45%-ra+ kötelező 5% felújítási alap. Amennyiben a témaszámot nem terheli a felújítási alap terhe, ott az elvonás 50%. A fenti határozatot a GMF 2009. januárjától hajtja végre.)

3./ **Általános probléma, hogy a Karon** (és ez országos tendencia, mely nagyrészt a gazdasági válság begyűrűzésének eredménye) **a jelentkező költségterítéses hallgatók száma általában csökken,** miközben a fölvelt hallgatók esetében **a költségterítések teljes összegének a befizetésére vonatkozó hajlandóság ugyancsak erőteljes visszaesésben van.** Az a felvételi politika, mely arra építette az oktatással kapcsolatos kiegészítő (és döntően tanszéki, illetve intézeti rendelkezésben maradó) költségeket, **hogy a költségterítéses hallgatók arányát magasan tartotta, több okból nem volt tovább követhető.** Egyrészt e hallgatók száma, aránya és fizetési készsége egyaránt csökken, másrészt pedig **az államilag finanszírozott helyek mesterségesen alacsonyabban tartása költségvetési szempontból a Kar egészét hozza hosszabb távon előnytelenebb helyzetbe.**

4./ **A Bölcsészettudományi Kar feszes és takarékos gazdálkodást folytat és a Kar általános mérlege pozitív.** Ugyanakkor a kari költségvetésben olyan **szerkezeti problémák mutatkoznak, melyek közép-távon már veszélyeztethetik a Kar kiegyensúlyozott működését.** Ennek a lényege

az, hogy a Kar **központi feladatainak ellátását biztosító források a globális külső pozitív mérleg ellenére folyamatosan szűkülnek.** Ennek aránya napjainkra elérte a **kritikus szintet,** s ha a folyamatot nem sikerül megállítani, illetve megfordítani, akkor a bérek forrásainak biztosítása is veszélybe kerülhet. **Jelenleg a kar normatívából és költségterítésből származó bevételei alatta maradnak az egyetemi központi feladatok finanszírozásához szükséges kari hozzájárulás („központi rezszi”) mértékének.** (Ez az összes bevétel arányában: a központi egységek finanszírozása 9,4%+a központi feladatok finanszírozása: 10,3%).

A „központi rezszi” BTK-ra eső részét a GMF a Karra beérkező források összessége (normatíva, költségterítés, pályázati és egyéb források) **alapján kalkulálja,** ami azt jelenti, hogy **annak összegét eddig a Kar a dékáni hivatal szintjén központilag kezelt forrásokból, illetve jelzőszámokról fizette meg.** (vagyis, pl. minden elnyert pályázat Karra beérkező összege tehát – ha nincs kompenzáció – automatikusan kb. 20%-os teherként jelentkezik a dékáni hivatali jelzőszámokon.)

5./ A BTK kari szinten kezelt forrásainak döntő része a Kar oktatóinak és dolgozóinak bérét fedezi. (ez magyarázza, hogy pl. a 13. havi bér elvonása a Kar esetében arányaiban erőteljesen csökkentette a bérmegtakarításban rejlő lehetőségeket.) (2009-ben a Kar által felhasználható költségvetési támogatás 88,7%-a volt a bér + járulék. A fennmaradó rész a kötött felhasználású keretek fedezete — pl. a lektorok támogatása, doktori keret.) Ezek a jelzőszámok a fentiek következtében **erősen mínuszosak, ezért ha a tendenciát nem sikerül megfordítani, akkor – előbb-utóbb – a kari béralap kerül veszélybe. A Kar vezetése mindenképpen el kívánja kerülni, hogy a státusokhoz illetve a bérekhez hozzá kelljen nyúlni.**

Mindehhez hozzá kell tennünk, hogy az elmúlt esztendőben **a Kar jelentős és igen eredményes erőfeszítéseket tett és tesz a képzési kínálat növelése és bővítése, valamint a hallgatói létszám növekedése érdekében,** melyek csak úgy lehetnek hosszabb távon eredményesek, ha **fejlesztéssel és nem elsősorban a források felhasználásának visszafogásával tudunk reagálni a felmerülő szakmai kihívásokra.** Annak érdekében, hogy a szükséges manőverezési lehetőségünk megmaradjon,

- a.) a finanszírozásban mutatkozó kedvezőtlen tendenciákat vissza kell fordítanunk és új teherviselési és elosztási rendszert kell kialakítani,
- b.) a bérmegtakarítás terén jelentős előrelépést kell tenni,
- c.) mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy kari, intézeti és tanszéki szinten egyaránt újabb forrásokat vonjunk be a Kar feladatainak finanszírozásába. (új szakok, új képzési formák, pályázatok)
- d.) a kari státuszgazdálkodás eddigi gyakorlatát át kell gondolnunk, és hozzá kell igazítanunk a kari igényekhez, és a BTK-val szemben megfogalmazódó külső és belső igényekhez.

II./ A Bölcsészettudományi Kar oktatási feladatai és az oktatási terhelés eloszlása.

A dékán által felkért bizottság, melynek munkáját Dr. Feleky Gábor a Szociológia Tanszék vezetője irányította, következtetéseit bemutatta a Kari Tanács előtt. A bizottság tagjai, a dékán, és a Kari Tanács is hangsúlyozta, hogy **a Bizottság felmérése az egyetemi oktatói munkától elvárható hármas terhelésből csak az egyik – nyilvánvalóan kiemelt fontosságú, de nem az egyetlen – tevékenységi formát vette alapul az értékeléséhez.** A bizottság megállapításait így a **fő mozgási irányokat mutató, orientáló forrásnak kell tekinteni,** melynek a további döntések előkészítésében szerepet kell játszania, de **számszerű eredményeiből automatikusan nem vonhatók le általános következtetések.**

Mivel a korábbi kari tanácsi vitában is **üdítő egyetértés mutatkozott ezen a területen** (ami elkerülhetővé teszi a nyolcvanas évek végén, illetve a kilencvenes évek közepén a magyar felsőoktatásban kialakult konfliktusok újraéledését – amikor is az oktató-hallgató arányból következő automatizmusok alkalmazására történt kísérlet az oktatási kormányzat részéről, és amely a felsőoktatás néhány un. „nagy szakra” való beszűküléséhez vezethetett volna. **Mindenki számára világos, hogy az egyetem – illetve egy adott Kar – „egyetem-jellegét” nem kis mértékben a kínálat gazdagsága és az oktatói-hallgatói arányból automatikusan nem következő, kivételes tudományos-szakmai tevékenységet felmutató un. „kis szakok” színvonalas működtetése is adja.**

A másik, ide kívánczó megállapítás, hogy a Bölcsészettudományi Kar vezetésének a további tisztánlátás és valamennyi, karunkon keletkező érték kellő súlyú figyelembe vétele érdekében gondoskodnia kell arról, hogy **ugyanilyen formában, egységenként** (a már a kutatóegyetemi cím elnyeréséhez szükséges teljesítmény-mérésnél alkalmazott indikátorok figyelembe vételével) **készüljön fölmérés a BTK tanszékeinek, intézeteinek illetve egységeinek a tudományos produktójáról, a doktoriskolák működéséről és általában véve a Kar tudományos produktójának értékeléséről is.**

Ezzel a fölméréssel egy időben **át kell tekinteni,** hogy az egyes tanszékeken illetve intézetekben lévő oktatóink és kutatóink **milyen szerepet töltenek be a szakmai közéletben.** Milyen szakmai és más országos jelentőségű társaság, tudományos intézmény, folyóirat-szerkesztőség (stb.) tagjai, s **célszerű mérni azt a teljesítményt is, amit oktatóink és kutatóink az intézeti, a kari, az egyetemi, a városi, a megyei, regionális, országos, vagy éppen nemzetközi szakmai politikai fórumokon való munkájukkal végeznek.** Ezzel válhatna teljessé az a kép, melyet most alaposabban az oktatás területén ismerhettünk meg.

Mindennek előrebocsátása mellett és a döntéshozatalt illetően ezeknek a megállapításoknak a figyelembe vételével is az **Oktatási Terhelési Bizottság (OTB) megállapításaiból levonhatók bizonyos következtetések, melyek a következő időszakban orientálhatják a BTK vezetésének döntéseit.**

Az OTB adatai alapján megállapítható, hogy **vannak karunkon az oktatási terhelés tekintetében alulfinanszírozott egységek, s vannak olyanok is, melyek felülfinanszírozottnak minősülnek.** A Bizottság munkájának eredményei **megfelelő kiindulópontot** jelentenek ahhoz, hogy meghatározásra kerüljenek – esetleg több lépcsőben – azok az általános normák, amelyek keretei között a **felülfinanszírozott, de a tudományegyetemi minőség** fenntartásához szükséges egységek működtetése a *racionalis kari* finanszírozás és a *méltányos kari szolidaritás* keretei között fenntartható.

Ezek az adatok az egységek között, az oktatási terhelés tekintetében **nagyfokú erőforrás-elosztási, finanszírozási egyenlőtlenségeket** tükröznek. **Ez azt jelenti, hogy bizonyos egységek az általuk ellátott munkateherhez** (oktatói óra, hallgatói óra, vizsga, „kibocsátási” teher) **képest jelentős mértékben „felülfinanszírozottak”, míg mások jelentős mértékben „alulfinanszírozottak”** (azaz nagyobb oktatási munkateher hárul rájuk ugyanolyan vagy kisebb finanszírozás mellett).

Egyenlőtlenség tapasztalható az egységek oktatási **bevélettermelő képességében** (hallgatói és oktatói létszám utáni normatívák ill. a költségtérítéses bevételek esetében) is. Ez azt jelenti, hogy a Kar **részben a bevételi többletet** (magasabb hallgatói létszámot, több költségtérítéses hallgatót oktató és vizsgáztató) **produkáló** egységek többletéből finanszírozza a többletbevételt nem termelő egységeket.

A fentiek alapján **legitimnek tekinthető az a megközelítés**, mely szorgalmazza, hogy olyan **korrekciós program lépjen működésbe**, mely a meglévő **erőforrás-elosztási, finanszírozási egyenlőtlenségek csökkentését célozza**. A Kar vezetésének olyan státuszgazdálkodási, finanszírozási gyakorlatot kell folytatnia, mely az **oktatási téren alulfinanszírozottnak** tekinthető egységek helyzetének **javítása** irányába mutat.

Amennyiben a Kar számára **többlet-erőforrások nyílnak meg**, azokat is – az **oktatás és a kutatás stratégiai fejlesztése mellett** – a meglévő **szervezeti problémák és egyenlőtlenségek felszámolására** kívánja elsősorban fordítani.

A Kar vezetése **ösztönözni** kívánja a különböző egységeket – különösen a „felülfinanszírozott” egységeit – az oktatási feladatokra is fordítható **saját bevételek** szerzésére.

III./ A BTK tudományos tevékenységével kapcsolatos stratégiai bizottság megállapításai

A TSB ezt a területet most a vezető oktatói előlépések tartalmi kérdései szempontjából vizsgálta, abból a felismerésből kiindulva, hogy a Bölcsészettudományi Karon a **humán erőforrás fejlesztési stratégiában is gondolkodni kell**, hiszen az oktatói előlépések, a vezető oktatók és kutatók aránya nem csak a **minőségi szakmai munka szempontjából elsőrendű fontosságú, hanem az akkreditáció, az oktatás és a kutatás folyamatos fejlesztése szempontjából** is. Ezt a megközelítést az a felismerés is motiválta, hogy a következő három esztendőben számos olyan kiváló oktatónk megy nyugdíjba, vagy tölti be 65-ik életévét, akik a BTK-n folyó MA és doktori képzésekben kulcsfontosságú szerepet játszanak. **A vezető oktatói utánpótlás biztosítása kiemelt fontosságot kell, hogy kapjon terveinkben.**

1.) Egyetemi tanári kinevezéseknek **országos szinten meghatározott követelményrendszere van**. Ez a szabályozás – mint ismeretes – az egyetemi tanári előlépés feltételeként (egyebek mellett) a **kandidátusi / PhD tudományos fokozat, valamint a habilitáció meglétét** határozza meg, és nem köti a kinevezést az MTA Doktori fokozat meglétéhez. A Szegedi Bölcsészettudományi Karon – **a szakmai minőség hangsúlyos védelme érdekében** – ugyanakkor az a gyakorlat alakult ki, hogy a Kar **kizárólag olyan egyetemi tanári kinevezésre tett javaslatot, ahol a jelölt az MTA doktori fokozattal rendelkezett**. (A kilencvenes évek elején történt egyetemi tanári kinevezések óta, amikor is a BTK ettől a főszabálytól eltért – és ennek az eltérésnek egyébként a Kar számára egyértelmű szakmai – oktatási és tudományos – haszna volt, nem történtek újabb, DSc-nélküli kinevezések.)

2.) Megállapítható továbbá, hogy a fenti gyakorlat következetes alkalmazása **tudományterületenként eltérő erősségű**, továbbá hogy a **Szegedi Tudományegyetemen belül valamint országos szinten, azonos tudományterületek esetében is erős eltérések mutatkoznak**. Amikor egy adott felsőoktatási intézmény, illetve kar szakmai-tudományos mutatói között fontos helyen szerepel az aktív professzorok száma, a bölcsészkar gyakorlat következetes alkalmazása bizonyos esetekben (elsősorban akkreditációs és pályázati területen) **lépeshátrányba hozhatja a a BTK-t. A Kar stratégiai érdekeit is figyelembe véve nagyobb nyitottsággal célszerű megközelíteni a kinevezések kérdését**. Abban egyetértés látszott kialakulni, hogy az SZTE BTK-n a **szakmai és oktatói tevékenységük alapján „professzor-képes” kollégák száma meghaladja a kinevezett egyetemi tanárok számát**.

3.) A Kari Tanács és a dékáni vezetés **maradjon továbbra is elkötelezett a szakmai minőség védelmében és támogassa azokat az erőfeszítéseket, amelyeket e téren a BTK Doktori Tanácsa és a BTK Professzorok Tanácsa tesz**. Ugyanakkor szükségesnek tartják, hogy **olyan átfogó felmérés szülessék, mely kitér a tudományos teljesítmény mérésére és meghatározza azokat a stratégiai irányokat, amelyek mentén a BTK-nak ezen a téren fejlesztenie kell**. A Kar vezetése **elsőrendű fontosságúnak tekinti a „professzorképes” kollégák MTA doktori fokozat megszerzésére irányuló törekvéseinek az elősegítését**.

IV. / A három stratégiai bizottság megállapításaiból következő konkrét javaslatok

A **pénzügyi egyensúly helyrebillentése érdekében** át kell tekinteni a megtakarítási lehetőségeket, és törekedni kell a további források bevonására, tanszéki, intézeti és kari szinten egyaránt. A megtakarítások tekintetében a költségterítésből érkező források esetében a **kari szintű bevételek stabilizálására** van szükség és meg kell találni a módját annak, hogy a karra érkező **külső, hazai és nemzetközi források kedvezményezett egységei** részt vállaljanak a „kari rezszi” kötelező forrásainak biztosításában. A kari megtakarítások **másik fontos forrása a kari bér megtakarítás** lehet, melyet egyrészt a már **meglévő**, de következetlenül alkalmazott **szabályok betartásával és betartatásával**, másrészt pedig **átgondoltabb státuszgazdálkodással** kell megvalósítani.

Mivel az **SZTE Szenátusa által egyetemi szinten szabályozott költségvetési elvek** (a bevételek után, illetve a központban kezelt feladatok ellátására fizetendő összegek aránya és nagysága) a Karon befizetési kötelezettségként jelentkeznek, és ezek mértéke **meghaladja a Kar normatívából és költségterítéses forrásból érkező bevételeit**, sürgősen intézkedni kell afelől, hogy a **Kar valamennyi számításba vett bevétele részt vállaljon a teherviselésben**.

(Az eddigi helyzet szerint valamennyi központi befizetési terhet a Dékáni Hivatal viselt, és központi egységek finanszírozása, valamint a központban kezelt feladatok ellátása kari forrásai között nem szerepeltek a legkülönbözőbb pályázati támogatás valamint a doktori képzés finanszírozásának összegei. Így ezek esetében – miközben a Kar a számított bevételnél ezek után is befizette az egyetemi költségvetés által előírt hányadot – nem került beépítésre a kari feladatok finanszírozására szolgáló tétel.)

Általános elvként le kell szögezni, hogy a Karra belépő valamennyi finanszírozási forrás esetében biztosítani kell a kari rezszi befizetéséhez szükséges forrásokat.

A státuszgazdálkodás terén a meglévő szabályokat **következetesen be kell tartani** s—szükség esetén – **további intézkedéseket** kell életbe léptetni. A bérterhek racionalizálása, átmeneti bérmegtakarítások elérése és az átlátható státuszgazdálkodás érdekében a Kari Tanács támogassa hogy a dékáni vezetés **általános és átmeneti** intézkedéseket léptessen életbe.

1.) A fentiek megvalósítása érdekében a Kari Tanács erősítse meg a dékánt abban a jogkörében, hogy intézkedjen a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság illetékes Főosztályán, hogy a pályázati úton elnyert, folyamatban lévő források, valamint a 2010. március 16. után **bármilyen kari** (tehát a TÜSZ-ben 12.. számmal kezdődő) **jelölőszámra érkező források esetében legalább az egyetemi elvonás mértékéig legyenek kötelesek meglévő kari feladatot** (rezi, bér, felújítás, beruházás, folyóirat-előfizetés, stb.) **is finanszírozni**, a dékán és az adott pályázati projekt vezetője által aláírásra kerülő – kizárólag a pénzügytechnikai részleteket tartalmazó – **megállapodás** alapján.

2.) A Kar dékánja intézkedik a Rektori Hivatal illetékes Igazgatóságán, hogy 2010. március 16. után a Kar egységei, illetve közalkalmazott dolgozói **csak a Dékán előzetes hozzájárulásával nyújthatnak be pénzügyi teljesítést is maga után vonó pályázatokat**. A dékáni hozzájárulás feltétele a pályázó által a pályázati összeg elnyerése esetén vállalt kari feladatfinanszírozást tartalmazó, (az előző pontban említett) **megállapodás kidolgozása** és aláírása. Előzetes dékáni hozzájárulás nélkül benyújtott – és elnyert – pályázat esetén a pályázati összeg fogadására mindaddig nem nyitható kari (tehát a TÜSZ-ben 12.. számmal kezdődő) pénzügyi keret, amíg ez a megállapodás meg nem születik.

3.) Kezdeményezzen egyeztetést a **Kari Doktori Tanács elnökével** a doktori képzéshez kapcsolódó bevételek **kari szerepvállalása ügyében**, és kérje fel arra, hogy a Kari Doktori Tanács ezzel kapcsolatos elképzeléseit 2010. április 05-ig juttassa el a kari vezetéshez.

4.) Kari Tanács hatalmazza fel a Dékánt, hogy a Kari Ügyrendben is rögzített státuszgazdai jogával élve a jogszabályok adta kereteken belül, **fizetés nélküli szabadságot kapott oktató-kutató munkaköri leírásában szereplő feladatok ellátására legfeljebb a besorolási bér 50%-ig engedélyezzen kifizetést**, azzal a kitételrel, hogy a fizetés nélküli szabadság az oktatási szünetek idejére nem szakítható meg. **Ez a szabályozás a BTK-n nem új, csak „feledésbe merült”**. Ezen túl **következetesen be kell tartani**.

5.) A dékán kapjon megerősítést arra vonatkozóan, hogy a 30 napot meghaladó külföldi ösztöndíjat elnyert oktató-kutató számára **kizárólag a besorolási bér jogszabályban minimumértékként rögzített bruttó 10%(-járuléka) folyósítását engedélyezze az ösztöndíj időtartama alatt** (30 napon túl), azzal a kitételrel, hogy az oktató-kutató munkaköri leírásában szereplő feladatok ellátására legfeljebb a besorolási bér 40%-ig engedélyezhessen kifizetést. (A 30 napon túli külföldi tartózkodás dékán felé történő bejelentése a közalkalmazott, illetve az ő kezdeményezése alapján a közvetlen munkahelyi vezető feladata.) Amennyiben az ösztöndíjat az adományozó az oktatási szünetek idején is folyósítja, a kiküldetés nem szakítható meg az oktatási szünetek idejére.

6.) A dékán kapjon megerősítést arra vonatkozóan, hogy a **nyugdíjazás vagy egyéb okok miatt megürült álláshelyek betöltésekor minden esetben a Kari Tanács előtt évente ismertett oktatási, tudományos és általános terhelési mutatók, illetve akkreditációs igények figyelembevételével döntsön** az álláshely allokálásáról, illetve a betöltés időpontjáról és minőségi feltételeiről. A betöltetlen álláshelyek a kari bértartalék részét képezik, amely felett továbbra is a Dékán rendelkezik.

7.) **Átmeneti intézkedésként**, bármilyen oknál fogva (nyugdíjazás vagy az oktató távozása) **tartósan megürülő álláshely betöltését a kar egy évre szüneteltetheti**. Az ún. „**felülfinanszírozott**” egységek esetében az adott egység oktatói – akár saját óraterhelésük növekedése mellett is – kötelesek átvállalni az órák megtartását (hiszen vizsgaterhelésük a kevés hallgató miatt csekély). Az ún. „**alulfinanszírozott**” és létszám gondokkal küzdő egységek esetében is **mindenelőtt óraadókkal tölthető be egy évig a státusz**. (Ettől csak kivételes esetben lehet eltérni.)

8.) Általában, de különösen az ún. „**felülfinanszírozott**” egységek esetében **lehetőség szerint minél előbb meg kell szüntetni a félállású oktatói munkaköröket**, akár két ilyen státusz egy adott egységen belüli összevonásával, akár egy félállású státuszhoz hasonló státuszához való illesztésével. Az intézkedés a kar eminens érdeke, hiszen **csak a teljes állású oktatók után jár oktatói-kutatói normatíva**.

9.) Az **oktatás terén felülfinanszírozott kategóriába tartozó egységek** addig, amíg a következő felmérések a helyzet változását nem mutatják, **vagy egyéb szakmai, tudományos kari érdek nem indokolja, a Kari szintről többlet erőforrást (pl. újabb státusz) ne kapjanak**.

10.) **A felülfinanszírozott egységeknél nyugdíjazás nyomán vagy bármely egyéb oknál fogva (véglegesen vagy ideiglenesen) felszabaduló státusz betöltése ne legyen automatikus**. A felülfinanszírozott helyeken **megürülő státuszokat átmeneti bérmegetakarítás forrásaiként kezelhetők, illetve** ezekből a státuszokból a dékáni vezetés a **kari fejlesztési fő irányok** felé, illetve az **alulfinanszírozott** helyekre **csoportosítson át**; Az alulfinanszírozott egységeknél nyugdíjazás nyomán megürülő státuszokat ne vonja el.

11.) **Docensi és egyetemi tanári előlépésnél** a tudományos és oktatási előfeltételek teljesülése mellett az **alulfinanszírozott egység élvezzen előnyt**, amely nem rendelkezik megfelelő számú vezető oktatóval.

12.) A 2009/2010-es költségvetési év tapasztalatai alapján a KT térjen vissza arra kérdésre, hogy az **alulfinanszírozott egységek kaphassanak 50 %-nál nagyobb hányadot** a költségtérítéssel befizetésekéből. Felülfinanszírozott egység esetében a képzőhelyen maradó bevételt a **hiány kompenzálására** kell fordítani, az egység rendelkezésére csak a kompenzáció után fennmaradó összeg bocsáttatik.

13.) **Évente** sort kell keríteni (vagy szeptemberben-októberben az előző tanévre vonatkozóan vagy pedig februárban-márciusban az elmúlt naptári évre vonatkozóan) a **terhelési vizsgálat megismétlésére**.

14.) A kari vezetés nyomatékosan felhívja az ETR felelősök figyelmét az **egységes és pontos adatrögzítésre**, különös tekintettel a kurzusok (pl. a külső gyakorlatok) heti óraszámára ill. a több oktató által tartott kurzusok oktatási terhének százalékos megoszlására.

15.) A finanszírozás pontos áttekinthetősége érdekében egy kurzus ETR-es **meghirdetője mindig az órát biztosító egység legyen**.

16.) A távlatosabb kari stratégia működtetése feltételezi a tanszéki oktatási keretek lazítását. A „**felülfinanszírozott**” egységek **oktatóinak** és a **Karnak is eminens érdeke**, hogy szakmai ismeretei **több programban valorizálhatók** legyenek, illetve, hogy olyan szakmai ismeretekkel rendelkezzenek, amelyek több programban hasznosíthatók. Kar ösztönözni kívánja, hogy egy

felülfinanszírozott tanszék oktatója saját órakeretének terhére (tehát külön bérezés nélkül) egy **magas terhelésű egység képzésében tartson kurzust.**

17.) Az ETR mindenkor tegye lehetővé, hogy egy-egy szak hallgatói a számukra meghirdetett kurzusokat saját **egységes ETR-es felületükön láthassák**, függetlenül attól, hogy azt saját szakgazdájuk oktatója vagy egy másik egység oktatója hirdeti meg. (A rendszer jelenleg így működik, ennek további fenntartása a kívánatos.)

18.) A dékán az MTA doktori fokozat megszerzésének közelébe ért kollégák számára **disszertációjuk befejezéséhez segítséget kíván nyújtani.**, ezért támogatja, hogy **egy, vagy két szemeszterre belső alkotói szabadságra menjenek.** Az oktatásból való kiesésük idejére, amennyiben szükséges, a Kar az **órák biztosításának költségeit átvállalja.**

19.) A kari vezetés minden rendelkezésére álló eszközzel támogatja a **disszertáció elkészültét** és a megvédett **disszertációk** megjelentetéséhez **külön támogatási keretet** biztosít.

20.) A Kari vezetés fontosnak tartja, hogy a **hetvenedik életévüket betöltött**, s Kar érdekében és életében tovább munkálkodni kívánó oktatói – **mindenekelőtt professzorai** – továbbra is kapcsolódhassanak az általuk művel tudományterületen meglévő műhelyekhez. Ennek biztosítása érdekében a Kar vezetése kiemelten fontosnak tartja a **professzor emeritusi** illetve a **magántanári együttműködésben** rejlő feltételek biztosítását.

21.) A Kari vezetés **továbbra is elkötelezett a tudományos-szakmai minőség biztosítása** mellett. Ezzel együtt **kivételesen** – kari **akkreditációs** illetve **szakfejlesztési érdekből** – a dékán továbbra is kezdeményezi a **szakmailag professzorképes**, de MTA doktori disszertációjukat még meg nem védett oktatóinak professzori előlépését. Ebben az esetben viszont, a felterjesztéssel kapcsolatban – az eddigi procedúra kiegészítéseként – **kikéri a Professzorok Tanácsának a véleményét.**

Szeged, 2010. március 11.

Csernus Sándor, dékán

Kari Kurír

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának hírlevele

Kiadja az SZTE BTK Dékáni Hivatala

Felelős kiadó: Dr. Csernus Sándor dékán

Felelős szerkesztő: Pereszlényi Gábor pályázati referens

Következő lapzártá: 2010. április 6.